ជំនួបមុនកិច្ចប្រជុំក្រុមពិគ្រោះយោបល់ជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ថ្ងៃសុក្រ ទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៤

កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និង ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីក្នុងនាមក្រុមអ្នកផ្តល់ជំនួយ

យើងខ្ញុំសូមកោតសរសើរ ចំពោះការដាក់ចេញនូវរបៀបវារៈសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចមួយដែលសង្ខេបហើយមានខ្លឹមសារច្បាស់លាស់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណ។ យុទ្ធសាស្រ្តនេះបានកំណត់យ៉ាងត្រឹមត្រូវថាការសំរេចបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងរវាង ៦-៧% ក្នុងមួយឆ្នាំពិជាស្នូលសំខាន់នៃរាល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការឈានទៅសំរេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរ៍។ ដើម្បីសំរេចបានគោលដៅនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចចាំបាច់ត្រូវមានលក្ខណៈថិតថេរ សំដៅជួយអ្នកក្រីក្រនិង ថែរក្សាបាននូវបរិដ្ឋាន។ យើងត្រូវការជាចាំបាច់ទាំងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់និងការបែងចែកកំណើននោះឱ្យបានប្រសើរ។

ក៏ប៉ុន្តែការសំរេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រភេទនេះនឹងមិនមានលក្ខណៈងាយស្រួលឡើយ។ ទោះបីថាសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជាលូតលាស់ជាមធ្យមប្រមាណ ៦.៨ % ក្នុងមួយឆ្នាំរវាងឆ្នាំ ១៩៩៩ ដល់ ២០០៣ក៏ដោយ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចបានថយចុះរហូតពីឆ្នាំ១៩៩៩មក ដែលគេបានប៉ាន់ស្មានថានឹងលូតលាស់ត្រឹមកំរិត ៤ទៅ៤.៥% ប៉ុណ្ណោះក្នុងឆ្នាំ២០០៤ ហើយនឹងធ្លាក់មកនៅត្រឹម១.៩% ទៅ ២.៣% នៅឆ្នាំ២០០៥។ បើទោះបីជាមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងគួរសមក៏ដោយ ក៏ការកើតមាននៃភាពក្រីក្រគិតតាមប្រាក់ចំណូល បានថយចុះតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះបើយោងតាមស្ថិតិដែលបានបង្ហាញ។

ដូច្នេះ គេចាំបាច់រកប្រភពថ្មីៗទៀតជាបន្ទាន់សំរាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដោយមិនគិតត្រឹមតែវិស័យកាត់ដេរនិងទេសចរណ៍ប៉ុណ្ណោះទេ។ ការជំរុញកំណើននឹងតម្រូវឱ្យមានជាចាំបាច់នូវកំរិតផលិតភាពនិងវិនិយោគឱ្យបានខ្ពស់ទាំងផ្នែកសាធារណៈនិងឯកជន។ ក្នុងន័យនេះ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបរិយាកាសវិនិយោគ និងការលើកកំពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ខាងវិស័យឯកជនដែលផ្តោតលើផ្នែកពាណិជ្ជកម្មមានសារៈសំខាន់ណាស់។ ដូច្នេះ ប្រការនេះនឹងតម្រូវឱ្យមានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងក្នុងឆាកអន្តរជាតិកាន់តែខ្ពស់សំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា។

យើងខ្ញុំក៏សូមអបអរសាទរ ចំពោះល្បឿននិងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក៏ដូចជារដ្ឋសភាក្នុងការផ្តល់សច្ចាប័នឱ្យប្រទេសកម្ពុជាចូលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក។ ហើយដើម្បីក្តោបយកគុណប្រយោជន៍ទាំងនោះឱ្យបានពេញលេញ គេត្រូវអនុម័តឱ្យបានឆាប់នូវច្បាប់សំរាប់ទ្រទ្រង់កិច្ចដំណើរការនេះប្រមាណជាង៤០ទៀត។ កំណែទម្រង់

ហិរញ្ញវត្ថុក៏បានបោះជំហានទៅមុខ ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានដាក់ចេញនូវវិធានការមួយចំនួនយ៉ាងឆាប់រហ័សសំដៅជួយកាត់បន្ថយចំណាយប្រាក់កាសនិងពេលវេលាក្នុងការបំពេញបែបបទនាំចេញនាំចូលក៏ដូចជាការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន។

ទោះជាយ៉ាងណាក្តី របៀបវារៈកំណែទម្រង់សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជននៅមានច្រើនមិនទាន់បញ្ចប់នៅឡើយដែលរួមមានទាំង (១) អភិបាលកិច្ចខ្សោយរាប់បញ្ចូលទាំងការិយាធិបតេយ្យលើសលប់ អំពើពុករលួយកាន់តែរីករាលដាល និងប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលមិនបានផ្តល់ការអនុវត្តន៍ច្បាប់ឱ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់និងអាចប៉ាន់ប្រមាណបាន (២) កង្វះលទ្ធភាពនិងចំណាយខ្ពស់ក្នុងការទទួលបានដើមទុនពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ (៣) ចំណាយខ្ពស់និងកង្វះខាតសេវាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជាផ្នែកដឹកជញ្ជូននិងថាមពល (៤) ធនធានមនុស្សមានជំនាញគ្រប់គ្រងនិងបច្ចេកទេសនៅមានស្តួចស្តើង (៥) ពតិមានអំពីទីផ្សារនៅអន់ខ្សោយ និងមិនមានសេវាអភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្មក៏ដូចជាសមាគមន៍អាជីវកម្មនៅឡើយ។ ទោះបីថាចំណុចរាំងស្ទះទាំងនេះនឹងអាចដោះស្រាយបានតែក្នុងរយៈពេលវែងក៏ដោយ សកម្មភាពរយៈពេលខ្លីជាអាទិភាពត្រូវតែចាប់អនុវត្តឡើងដើម្បីៈ

- កាត់បន្ថយចំណាយក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មបន្ថែមទៀត ដោយលុបបំបាត់ចោលនូវតំរូវការទាំងឡាយទាក់ទិននឹងអាជ្ញាប័ណ្ណនិងការចុះពិនិត្យអធិការកិច្ចរដ្ឋដែលមិនចាំបាច់។
- បង្កើនមូលធនឱ្យមានកាន់តែច្រើនតាមរយៈការបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធពតិមាននិងហានិភ័យឥណទានសំរាប់វិស័យធនាគារ។
- អភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌមួយសំរាប់ផ្នែកភតិសន្យា (ការជួល)។

ដោយហេតុថា៩០% នៃប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្ររស់នៅតំបន់ជនបទ ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រមិនអាចធ្វើទៅរួចដោយមិនមានកំណើនលូតលាស់ខ្លាំងក្លាក្នុងវិស័យកសិកម្មបានទេ។ ជាសំខាន់យើងត្រូវទទួលស្គាល់ថា កំលាំងចលករធំជាងគេក្នុងវិស័យកសិកម្មគឺផ្នែកឯកជន។ ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ននិងគោលនយោបាយសំរាប់ការវិនិយោគនិងផលិតភាព មានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់វិស័យកសិកម្មក៏ដូចជាវិស័យឯទៀតដែរ ជាពិសេសដើម្បីធានាឱ្យការចែករំលែកផលដែលទទួលបានប្រកបទៅដោយសមធម៌។

ទន្ទឹមគ្នានិងការរីកចំរើនទៅមុខខ្លះៗក្នុងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ការនេសាទ និងការផ្តល់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី ការផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយក៏ដូចជាស្ថាប័នទូទៅនៅមានការយឺតយ៉ាវ។ ដូច្នេះគេត្រូវខិតខំបន្ថែមទៀតដើម្បីៈ

- ធានានូវសុវត្ថិភាពលើកម្មសិទ្ធិដីធ្លីនិងការប្រើប្រាស់ដីធ្លីក៏ដូចជាលើធនធានធម្មជាតិ។
- ធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរថែមទៀតនូវការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងបង្ហាត់បង្ហាញ ពតិមានលើតំលៃ និងការផ្សព្វផ្សាយលើកកំពស់ជំរុញការនាំចេញជាពិសេសលើការគ្រប់គ្រងគុណភាពនិងបទដ្ឋានសុវត្ថិភាពម្ហូបអាហារ។
- ផ្តល់ថវិកាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការជួសជុលផ្លូវនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនៅតាមទីជនបទ។
- អនុវត្តឱ្យបាននូវបំរាមកាប់ព្រៃឈើនិងដឹកជញ្ជូនឈើ និងពន្លឿនការអនុវត្តកម្មវិធីនេសាទតាមសហគមន៍។

នៅពេលដែលវិស័យឯកជនចាប់ផ្ដើមរីកលូតលាស់ទាំងទំហំនិងកាន់តែទំនើបស្មុគស្មាញ វានឹងលើកជាចំណោទយ៉ាងឆាប់រហ័សទៅលើកំសោយនៃគុណភាព បរិមាណ ប្រសិទ្ធភាព និង ការថ្លឹងថ្លែងតំលៃ នៃប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសឹងតែទាំងអស់របស់ប្រទេសកម្ពុជា ។ ដូច្នេះគេចាំបាច់សំរេចឱ្យបាននូវ:

- ការអនុម័តច្បាប់ស្ដីពីផ្លូវថ្នល់ដើម្បីបង្កើតឱ្យមានយន្តការហិរញ្ញវត្ថុនិងការគ្រប់គ្រងមួយចំនួនដែលអាចទុកចិត្តបានសំរាប់ការជួសជុលផ្លូវថ្នល់ ។
- ការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងនិយតកម្មដើម្បីជំរុញឱ្យមានការចូលរួមឱ្យបានច្រើនពីសំណាក់វិស័យឯកជនក្នុងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។

ដើម្បីធានាឱ្យបានថាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនឹងបានជាប្រយោជន៍ដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ពួកគាត់ត្រូវការឱ្យមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាសុខាភិបាលនិងអប់រំឱ្យបានច្រើនជាងមុន ។ ដូច្នេះគេត្រូវមានវិធានការមួយចំនួនដើម្បី:

- បង្កើនការផ្ដល់កម្មវិធីលើកទឹកចិត្តក្នុងវិស័យអប់រំដែលចំគោលដៅនិងពង្រីកបន្ថែម សំដៅជួយដល់អ្នកក្រីក្រដោយផ្ដោតជាសំខាន់លើនារីនិងអនីតិជន ។
- បង្កើនឳកាសំរាប់មូលនិធិសមធម៌ដើម្បីគាំពារប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រពីចំណាយខ្ពស់លើការថែទាំសុខភាព ។
- បង្កើនគុណភាពនិងការផ្ដល់សេវាសុខាភិបាល តាមរយៈការឈានទៅប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងផ្នែកឯកជន ។

យើងខ្ញុំជាក្រុមអ្នកផ្ដល់ជំនួយ ត្រៀមខ្លួនជាស្រេចដើម្បីជួយដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការអនុវត្តនូវកិច្ចការនេះដើម្បីសំរេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចមួយប្រកបដោយសមធម៌ និងសំរាប់ការលូតលាស់វិស័យឯកជនដែលនឹងដើរស្របទៅតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

សូមអរគុណចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ស្ដាប់ ។